

Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2020. július 9.¹

C-667/19. sz. ügy

A.M.
kontra
E.M.

(a Sąd Okręgowy w Warszawie [varsói regionális bíróság, Lengyelország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – Kozmetikai termékek – 1223/2009/EK rendelet – 19. cikk – A fogyasztóknak nyújtott információ – Címkézés – A tárolóedényen és a csomagoláson feltüntetendő információk – A kozmetikai termék rendeltetése – Az emberi egészség védelme – A termékhez mellékelte vagy csatolt tájékoztatón, címkén, szalagon vagy kártyán feltüntetendő információk – Idegen nyelvű címkézés – A kozmetikai termékek olyan csomagolása, amely a fogyasztó nyelvén megszővegezett termékkatalógusra utal”

1. A jelen előzetes döntéshozatali eljárás az 1223/2009/EK rendelet² kozmetikai termékek címkézéséről szóló 19. cikkének értelmezésére irányul.

2. Különösen két kérdés képezi vita tárgyát:

- mit kell érteni „a termék rendeltetése”, mint olyan információ alatt, amelyet kötelező feltüntetni a forgalmazott kozmetikum tárolóedényén és csomagolásán; és
- lehetőség van-e arra, hogy a fogyasztónak szóló bizonyos információk, amelyek feltüntetése szintén kötelező, csak a gyártó cég katalógusában szerepeljenek, amely nem kíséri mindig a megvásárolt kozmetikai terméket.

3. A Bíróságnak mostanáig az 1223/2009 rendelet egyéb cikkeivel kapcsolatban volt lehetősége állást foglalni,³ a 19. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményekkel kapcsolatban azonban tudomásom szerint nem.

¹ Eredeti nyelv: spanyol.

² A kozmetikai termékekről szóló, 2009. november 30-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2009. L 342., 59. o.; helyesbítések: HL 2014. L 318., 34. o., HL 2016. L 145., 49. o.).

³ A kontaktlencsék kozmetikai termékeknek való minősítéséről szóló, 2015. szeptember 3-i Colena ítélet (C-321/14, EU:C:2015:540); a szóban forgó termékek állatkísérletek tárgyát képező összetevőiről szóló, 2016. szeptember 21-i European Federation for Cosmetic Ingredients ítélet (C-592/14, EU:C:2016:703); az említett termékek értékelését végző személyek képzéséről szóló, 2018. április 12-i Fédération des entreprises de la beauté ítélet (C-13/17, EU:C:2018:246).

4. Márpedig az 1223/2009 rendelet átdolgozta azon irányelveket, amelyek addig a témakört szabályozták.⁴ Az említett irányelvekben foglalt címkézési szabályra vonatkozó ítélkezési gyakorlat⁵ néhány hasznos támpontot nyújt a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem megválaszolásához.

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog. Az 1223/2009 rendelet

5. Az 1. cikk („Hatály és célkitűzés”) a következőket írja elő:

„E rendelet meghatározza forgalmazott kozmetikai termékekre [helyesen: a forgalmazott kozmetikai termékekre] vonatkozó szabályokat, ezzel biztosítva a belső piac működését és az emberi egészség magas szintű védelmét.”

6. A 2. cikk („Fogalommeghatározások”) (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

a) »kozmetikai termékek«: minden olyan anyag vagy keverék, amely azt a célt szolgálja, hogy az emberi test különböző külső részeivel (hámréteg, haj és testszőrzet, körmök, ajkak és külső nemi szervek) vagy a fogakkal és a szájüreg nyálkahártyájával érintkezésbe kerüljön, kizárólag vagy elsősorban azok tisztítása, illatosítása, kinézetük megváltoztatása, védelme, megfelelő állapotban tartása céljából, vagy a tesztag megzúzása érdekében;

[...].”

7. A 3. cikk („Biztonság”) a következőképpen rendelkezik:

„A forgalmazott kozmetikai termékeknek biztonságosaknak kell lenniük az emberi egészségre, amennyiben rendeltetésszerűen vagy észszerűen, előrelátható feltételek mellett használják, figyelembe véve elsősorban a következőket:

a) kizserelés [...];

b) címkézés;

[...].”

8. A 19. cikk („Címkézés”) a következőket írja elő:

„(1) Az e cikkben szereplő egyéb rendelkezések sérelme nélkül kozmetikai termékek csak akkor forgalmazhatók, ha azok tárolóedényén és csomagolásán letörölhetetlen, könnyen olvasható és jól látható formában szerepelnek a következő információk:

[...]

4 Nevezetesen a 76/768/EGK irányelv hatodik módosításáról szóló, 1993. június 14-i 93/35/EGK tanácsi irányelvvel (HL 1993. L 151., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 12. kötet, 75. o.) módosított, a kozmetikai termékekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1976. július 27-i 76/768/EGK tanácsi irányelv (HL 1976. L 262., 169. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 3. kötet, 285. o.).

5 Többek között: 1999. január 28-i Unilever ítélet (C-77/97, EU:C:1999:30); 2000. január 13-i Estée Lauder ítélet (C-220/98, EU:C:2000:8); 2001. szeptember 13-i Schwarzkopf ítélet (C-169/99, EU:C:2001:439; a továbbiakban: Schwarzkopf ítélet); 2002. október 24-i Linhart és Biffel ítélet (C-99/01, EU:C:2002:618).

d) a felhasználásra vonatkozó különleges óvintézkedések, és legalább a III–VI. melléletekben felsorolt, valamint a szakipari felhasználásra kerülő kozmetikai termékekre vonatkozó különleges óvintézkedésekre vonatkozó információ;

[...]

f) a kozmetikai termék rendeltetése, kivéve, ha az egyértelműen kiderül annak megjelenéséből;

g) az összetevők felsorolása. Ezt az információt csak a csomagoláson kell feltüntetni. A felsorolást az »ingredients« kifejezés előzi meg.

[...]

(2) Amennyiben gyakorlati okoknál fogva nem lehetséges az előírásoknak megfelelően feltüntetni az (1) bekezdés d) és g) pontjában említett információkat a címkén az alábbiak alkalmazandók:

- az információt a termékhez mellékelte vagy csatolt tájékoztatón, címkén, szalagon vagy kártyán kell feltüntetni;
- ha csak gyakorlati okokból nem megvalósítható, ezekre az információkra rövidített formájú információs leírással vagy a VII. melléklet 1. pontjában megadott szimbólummal kell utalni, amelynek szerepelnie kell az (1) bekezdés d) pontjában megadott információ esetében a tárolóedényen vagy a csomagoláson, az (1) bekezdés g) pontjában megadott információ esetében pedig a csomagoláson.

[...]

(5) Az (1) bekezdés b), c), d) és f) pontjában, valamint a (2)–(4) bekezdésben említett tájékoztatás nyelvét azon tagállamok joga határozza meg, ahol a terméket a végfelhasználó részére forgalmazzák.

[...]”

9. A 20. cikk („A termékre vonatkozó állítások”) szerint:

„(1) A kozmetikai termékek címkézésekor, forgalmazásakor és reklámozásakor tilos az olyan megszövegezés, valamint az olyan elnevezések, védjegyek, képek és egyéb képi vagy más megjelölések használata, amelyek olyan tulajdonságok vagy funkciók meglétére utalnak, amelyekkel az adott termék nem rendelkezik.

[...]”

10. A VII. melléklet („A csomagoláson/tárolón használt jelölések”) a következőket írja elő:

„1. A mellékelte vagy csatolt tájékoztatóra való utalás

[...]

B. A lengyel jog. Ustawa o kosmetykach z dnia 30 marca 2001 r. (a kozmetikai termékekről szóló, 2001. március 30-i törvény)

11. A 6. cikk különböző bekezdései az alábbi rendelkezéseket tartalmazzák:

- A kozmetikai termék egyedi csomagolásán a címkét láthatóan és olvashatóan kell elhelyezni, olyan módszerrel, amely biztosítja, hogy a címkét ne lehessen könnyen eltávolítani (az (1) bekezdés).
- A (2) bekezdés szerinti szabály értelmében a kozmetikai termék egyedi csomagolásán elhelyezett címkének, amely a tárolóedényen és az egyedi külső csomagoláson szerepel, tartalmaznia kell többek között a következő információkat:
 - a kozmetikai termék használatára vonatkozó különleges óvintézkedéseket, ha az a rendeltetési céljának megfelelő szakmai felhasználásra szolgál, az egyéb szükséges óvintézkedéseken kívül;
 - a kozmetikai termék rendeltetését, ha az nem derül ki egyértelműen annak megjelenéséből;
 - a Kozmetikai Összetevők Nemzetközi Nevezéktana (INCI) szerinti elnevezések alapján meghatározott összetevők felsorolását, amelyet az „ingredients” kifejezés előzi meg, a feltüntetésüket a koncentrációjuk és típusuk szerint részletezve.
- Az összetevők felsorolásával kapcsolatos információk kizárólag a kozmetikai termék egyedi külső csomagolásán tüntethetők fel (a (4) bekezdés).
- Amennyiben a csomagolás mérete és formája miatt az egyedi külső csomagoláson nem helyezhető el a termék használatával kapcsolatos különleges óvintézkedésekre és az összetevők felsorolására vonatkozó információk, ezek a termékhez mellékelte tájékoztatón, címkén, szalagon vagy kártyán tüntethetők fel. Ilyen esetben a tárolóedényen vagy az egyedi külső csomagoláson kell szerepelnie a rövidített formájú leírásnak vagy ábrának, amely azt jelöli, hogy az említett információkat a termékhez mellékelik (a (6) bekezdés).

- Ha a csomagolás mérete vagy alakja miatt a termék összetevőire vonatkozó információkat nem lehet feltüntetni a termékhez mellékelt tájékoztatón, címkén, szalagon vagy kártyán, ezen információknak közvetlenül a tárolóedényen, vagy azon a vásárló számára hozzáférhető helyen kell szerepelniük, ahol a kozmetikai terméket értékesítik (a (7) bekezdés).

II. A tényállás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

12. A.M., aki egy szépségszalon tulajdonosa, üzleti kapcsolatban áll E.M.-mel, aki egy amerikai gyártó kozmetikai termékeit forgalmazza.

13. A.M. az említett üzleti kapcsolatok keretében ezen termékekre vonatkozóan részt vett az E. M. által nyújtott képzésben, amely azok címkézésére is kiterjedt.⁶

14. E képzés alapján 2016. január 28-án és 29-én A.M. 40 darab kiskereskedelmi értékesítési tájékoztatót, 10 darab katalógust és különböző termékeket (krémek, szépségpakolások és púdereket) vásárolt E.M.-től.⁷

15. A megvásárolt kozmetikumok csomagolásán feltüntették a felelős személyre, a termék eredeti nevére, összetételére, lejárat idejére és sorozatszámára vonatkozó tájékoztatást, valamint a katalógusra utaló („könyvet tartó kéz”) ábrát.

16. A. M. az adásvételi szerződés megszüntetését kérte a Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie-tól (varsói kerületi bíróság, Lengyelország) az értékesített termék hibái miatt. Azzal érvelt, hogy a csomagoláson nem tüntették fel lengyelül a termék rendeltetését, ami megakadályozta az azonosítását és hatásainak megismerését, és ezen adatok nem derültek ki egyértelműen a megjelenésből. Ezzel nem teljesültek a kozmetikumok forgalmazására alkalmazandó lengyel szabályok, amelyek megegyeznek az 1223/2009 rendelet 19. cikke szerinti szabályokkal.

17. E.M. ellenkérelmében azt állította, hogy a termékeket a hatályos nemzeti szabályoknak megfelelő címkékkel látták el, mivel azokon szerepelt az egyes kozmetikumokhoz biztosított katalógusra utaló („könyvet tartó kéz”) ábra. Az említett katalógus lengyel nyelven tartalmazta a termékek teljes leírását és a rendeltetésüket, illetve felhívta a figyelmet az ellenjavallatokra, a használati utasításokra és az összetevőkre. Megfelelt tehát az 1223/2009 rendelet 19. cikkének.

18. A Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie (varsói kerületi bíróság) a lengyel polgári törvénykönyvnek⁸ az áru hibáiért való kellékszavatosságra vonatkozó cikkei alapján elutasította a keresetet.⁹

19. A.M. az említett ítélettel szemben fellebbezést nyújtott be a Sąd Okręgowy w Warszawie-hoz (varsói regionális bíróság, Lengyelország). Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen értékelte a nyújtott információra vonatkozó bizonyítékokat, és hangsúlyozta, hogy a csomagoláson nem szerepel lengyel nyelven a kozmetikumok rendeltetése. A (fizetős) katalógusra való utalás nem elegendő, mivel nem áll fenn az a helyzet, hogy az említett információt nem lehetett az egyes terméken elhelyezni.

6 A lengyel nyelven elkészített dokumentációval és az egyes termékek kiskereskedelmi értékesítését célzó tájékoztatóval bemutatták A.M. számára az összes említett termék hatását. Megkapta a képzésre vonatkozó összes dokumentumot, és úgy tájékoztatták, hogy az egyes kozmetikumokon nyomtatva feltüntették a „könyvet tartó kéz” szimbólumát, amely egy különálló, lengyel nyelvű (amerikai termékekről volt szó) céges katalógusra utal, a címkék szövegének lengyel nyelvű fordítása nélkül.

7 A termékek bruttó összege 3184,25 zloty (PLN) volt.

8 A polgári törvénykönyvről szóló, 1964. április 23-i törvény módosított változata (ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny) (2018. évi Dz.U., 1025. tétel).

9 Ítéletében kijelentette, hogy miután a felperes elismerte, hogy korábban a két fél együttműködött, nem volt hihető azon álláspontja, amely szerint az áru átvételének időpontjáig nem tudott arról, hogy a terméken nincs lengyel nyelvű címke.

20. A fellebbezést elbíráló bíróság elsősorban az 1223/2009 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezett 19. cikke (1) bekezdése f) pontjának hatályával kapcsolatban tesz fel kérdést. Kétségei a kozmetikumok tárolóedényén és csomagolásán feltüntetendő címkék pontosságának mértékére, a kozmetikumok rendeltetésére, és azon kötelezettségre vonatkoznak, hogy a fogyasztó nyelvén kell feltüntetni a behozott kozmetikumok rendeltetésével kapcsolatos információt.

21. Az említett bíróság másodszor az 1223/2009 rendelet (46) preambulumbekendésével összefüggésben értelmezett 19. cikke (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban tesz fel kérdést. Különösen arról kell megbizonyosodnia, hogy a kozmetikumok tárolóedényén és csomagolásán feltüntetendő információkkal kapcsolatos követelmények teljesítése céljából megjeleníthető-e az ugyanezen rendelet VII. mellékletének 1. pontja szerinti ábra, és elegendő-e, ha az említett információ a gyártó katalógusában szerepel, amelyet a termékhez nem csatolnak.

22. Ilyen körülmények között, a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni az [...] 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontját abban a részében, amelyben előírja, hogy a kozmetikai termékek tárolóedényén és csomagolásán letörölhetetlen, könnyen olvasható és jól látható formában kell szerepelniük a kozmetikai termék rendeltetésére vonatkozó információknak, kivéve, ha a rendeltetés egyértelműen kiderül a kozmetikai termék megjelenéséből, hogy ezen előírás a kozmetikai terméknek a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti alapvető rendeltetésére, azaz a tisztításra (tisztá állapotban tartásra), ápolásra, védelemre (megfelelő állapotban tartásra), illatosításra, szépítésre (kinézet megváltoztatására) vonatkozik, vagy az adott kozmetikai termék tulajdonságainak megállapítását lehetővé tevő, konkrétabb rendeltetéseket is fel kell tüntetni?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az [...] 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikkének (2) bekezdését, valamint (46) preambulumbekendését, hogy lehetséges a rendelkezés (1) bekezdésének d), g) és f) pontjában említett információkat, azaz az óvintézkedéseket, az összetevőket és rendeltetést a más termékeket is tartalmazó céges katalógusban a VII. melléklet 1. pontjában megadott szimbólumnak a csomagoláson való szerepeltetésével feltüntetni?”

III. A Bíróság előtti eljárás

23. Az előzetes döntéshozatalra utaló végzés 2019. szeptember 1-jén érkezett a Bírósághoz.

24. A.M., a belga, a dán, a görög, a litván, a holland és a lengyel kormány, valamint az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket. A Bíróság tárgyalás tartását nem tartotta szükségesnek.

IV. Értékelés

A. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés

25. A vita annak tisztázására összpontosul, hogy az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a kozmetikai termékek „rendeltetésére” való kötelező utalás, amelyet a tárolóedényeken¹⁰ vagy a csomagolásokon¹¹ fel kell tüntetni:

- csak az említett rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában megjelölt egyik célnak – mint *rendeltetésnek* – a feltüntetésére kötelez;¹² vagy
- a *rendeltetések részletesebb* megjelölését igényli, amely alapján a fogyasztó megállapíthatja az egyes termékek jellemzőit, vagy alapvető, egyedi tulajdonságait.

1. A termék rendeltetése és a „kozmetikai termék” fogalmának meghatározásában foglalt célok

26. Az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontja alapján a kozmetikai termékek „csak akkor forgalmazhatók, ha azok tárolóedényén és csomagolásán letörölhetetlen, könnyen olvasható és jól látható formában szerepelnek a következő információk: [...] a kozmetikai termék rendeltetése, kivéve, ha az egyértelműen kiderül annak megjelenéséből”.¹³

27. A rendelkezés nem határozza meg „a termék rendeltetése” szókapcsolatot; ezt az 1223/2009 rendelet 2. cikke sem teszi meg. Ez utóbbi cikk (1) bekezdésének a) pontja a „kozmetikai termék” fogalmának magyarázata során általános értelemben véve utal a „céljára”.

28. A cél azon tényezők között található, amelyeket az ítélezési gyakorlat a „kozmetikai termék” fogalmának körülhatárolására alkalmaz. A Bíróság részletesen megvizsgálta annak tartalmát és megállapította, hogy az „három kumulatív feltétel alapján: először is a szóban forgó termék természete (anyag vagy keverék), másodsor az emberi test azon része, amellyel e termék rendeltetése szerint érintkezésbe lép, harmadszor pedig az említett termék alkalmazásának célja.”¹⁴

29. A „termék rendeltetésének” fogalmára vonatkozó pontos meghatározás hiányából a kérdést előterjesztő bíróság a „termék céljának” és a „termék rendeltetésének” egyenértékűségére következtet.¹⁵

30. Mivel azonban az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontja nem meggyőző, a szó szerinti szövegen túlmenően meg kell vizsgálni annak kontextusát, valamint azon jogszabályok céljait, amelyeknek részét képezi.¹⁶

10 „Tárolóedénynek” minősülnek az üvegcsék, akril vagy alumínium tégelyek, műanyag tubusok, spray-k, szórófejes palackok, kézi adagolók és egyéb, hasonló és kevésbé hasonló eszközök, amelyekben úgy tárolják a kozmetikai termékeket, hogy változás nélkül megőrzi az állagát az idő folyamán.

11 A kozmetikum „csomagolásán” azon külső réteget kell érteni (doboz vagy hasonló tárgy), amelyen belül található a tárolóedény vagy közvetlenül a termék. A 2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet (C-324/09, EU:C:2011:474), 82. pont, a „külső csomagolás” kifejezést alkalmazza. Jaaskinen főtanácsnoknak a hivatkozott ügyre vonatkozó indítványában (C-324/19, EU:C:2010:757, 72. és 74. pont) szintén „külső csomagolásról” volt szó.

12 Az emberi test különböző külső részeivel, vagy a fogakkal és a szájüreg nyálkahártyájával kapcsolatos említett célok a következők: „azok tisztítása, illatosítása, kinézetük megváltoztatása, védelme, megfelelő állapotban tartása, vagy a testszag megszüntetése”.

13 Ebből a szempontból a különböző nyelvi változatok közötti eltérés állapítható meg. Míg például a francia, angol, portugál nyelvi változatban hozzáteszik az „egyértelműen” határozószót (*sauf si cela ressort clairement de sa présentation; unless it is clear from its presentation; salvo se esta decorrer claramente da respectiva apresentação*), a spanyol, olasz vagy német nyelvi változatban az említett határozószó már nem szerepel (*salvo se risulta dalla sua presentazione; sofern dieser sich nicht aus der Aufmachung dessen ergibt*). Úgy vélem azonban, hogy ezen eltérések a jelen ügyben nem relevánsak.

14 2015. szeptember 3-i Colena ítélet (C-321/14, EU:C:2015:540), 19. pont.

15 Csak a lengyel kormány támogatja e felvetést, amely szerint a termék rendeltetése az 1223/2009 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt valamelyik céllal megegyezne.

16 2014. július 10-i D. és G. ítélet (C-358/13 és C-181/14, EU:C:2014:2060), 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat.

31. Az 1223/2009 rendeletben a 19. cikk a VI. fejezet kezdő cikke, amely „A fogyasztó tájékoztatása” címet viseli, és a címkézésre vonatkozó azon szabályokat tartalmazza, amelyek az Unióban szabadon forgalmazott minden kozmetikumra irányadók annak megkönnyítése céljából, hogy a kozmetikumokat megvásároló személyek rendelkezzenek a szükséges információkkal.

32. Az 1223/2009 rendelet 1. cikkének és a (3), illetve (4) preambulumbekzdésének együttes értelmezése rámutat arra, hogy a korábbi jogszabályhoz hasonlóan a cél a hatályos uniós szabályok teljes körű harmonizálása, a kozmetikai termékek belső piacának létrehozása és egyúttal az emberi egészség magas szintű védelmének biztosítása érdekében.¹⁷

33. Az 1223/2009 rendelet 3. cikke az emberi egészség védelmére irányul. Az első bekezdése (az a) és b) pont) a kozmetikai termék kiszerezésével és címkézésével foglalkozik, az emberi egészségre nézve biztonságos jelleg kontextusában.

34. Kapcsolat áll fenn tehát az e termékek használata biztonságának biztosítására irányuló cél és a megjelenésükre, illetve címkézésükre vonatkozó követelmények között.

35. Az 1223/2009 rendelet 19. cikkét e két szempontból kell értelmezni. A kozmetikai termékek csomagolására és címkézésére vonatkozó szabályok:

- biztosítják a szabad forgalmazásukat az Unió területén belül, megkönnyítve a fogyasztók számára a vásárlási döntéseiket a széles termékkínálat és a választási lehetőségek által jellemzett piacon;
- céljuk egyúttal a személyek egészségének védelme, amit veszélyeztethet a forgalmazott kozmetikum jellemzőivel kapcsolatos nem kielégítő és megtévesztő tájékoztatás.¹⁸

36. Az 1223/2009 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja eltérő célt tűz ki azzal, hogy a kozmetikumok (általános) céljaira utal. Ezt azért teszi, hogy a kozmetikumokat elhatárolja más, többé-kevésbé közel álló termékektől (gyógyszeripari termékek, orvostechikiai eszközök), amelyek nem tartoznak a rendelet hatálya alá. E tekintetben a (6) preambulumbekzdés világosan fogalmaz.¹⁹

37. A Bizottság, amellyel e tekintetben egyetértek, észrevételeiben hangsúlyozza, hogy az 1223/2009 rendelet (7) preambulumbekzdésében felhozott példák²⁰ a kozmetikai termékek fogalmának pontosítására szolgálnak, megkülönböztetve azokat egyéb olyan termékektől, amelyek e jelleggel nem rendelkeznek.

38. Az 1223/2009 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában felsorolt célokat nem kell tehát azonosítani „a termék azon rendeltetésével”, amellyel ugyanezen rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontja foglalkozik. Az egyes cikkek saját célokra összpontosulnak, amelyek nem azonosak.

17 Schwarzkopf ítélet, 27. és 28. pont; 2008. január 24-i Roby Profumi ítélet (C-257/06, EU:C:2008:35), 16. és 17. pont. Az 1223/2009 rendelettel kapcsolatban: 2018. április 12-i Fédération des entreprises de la beauté ítélet (C-13/17, EU:C:2018:246), 23–25. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

18 1994. február 2-i Verband Sozialer Wettbewerb ítélet (C-315/92, EU:C:1994:34), 15. pont.

19 „E rendelet kizárólag kozmetikai termékekre vonatkozik, és nem vonatkozik gyógyszeripari termékekre, orvostechikiai eszközökre és biocid termékekre. Az elhatárolás különösen a kozmetikai termékek részletes fogalom meghatározásából adódik, amely leírja a kozmetikai termékek alkalmazási körét, valamint felhasználási céljait.”

20 „Kozmetikai termékek lehetnek a bőrrel érintkező krémek, emulziók, lotionok, gélek és olajok, arcmaszok, bőrszínező termékek (folyadékok, paszták, porok), arcpúdere, zuhanyozás utáni hintőporok, higiéniai hintőporok, pipereszappanok, dezodoráló szappanok, parfümök, illatosított vizek és kölnivizek, fürdéshez és tusoláshoz használt készítmények (sók, habok, olajok, gélek stb.), szőrtelenítőszer, dezodorok és izzadásgátlók, hajszínezők, hajhullámosító, hajkiegyenesítő és hajrögzítő készítmények, hajformázó termékek, hajtisztító termékek (lotionok, porok, samponok), hajkondicionáló termékek (lotionok, krémek, olajok), fodrászati kellékek (lotionok, lakkok, brillantinok), borotválkozáshoz felhasználható termékek (krémek, habok, lotionok stb.), smink és smink eltávolító termékek, az ajkakon használatos termékek, fog- és szájápolási termékek, körömápoló termékek és körömlakkok, a külső használatra szánt intimhigiéniai termékek, napozáshoz használt termékek, bőrbarnító termékek, bőrvilágosító termékek, valamint ránceltávolító termékek.”

39. Véleményem szerint ezen álláspontot megerősíti az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdése f) pontjának eredetére irányuló vizsgálat.

40. A 76/768 irányelv eredeti megszövegezése nem rendelkezett azon kötelezettségről, hogy a kozmetikai termék rendeltetését fel kell tüntetni a csomagolásokon és a tárolóedényeken. Ezt a követelményt először a 93/35 irányelv vezette be azzal, hogy a 76/768 irányelv 6. cikkének (1) bekezdését kiegészítette az f) ponttal, amely előírta azon kötelezettséget, hogy a kozmetikai termék tárolóedényén és csomagolásán pontosan fel kell tüntetni a termék rendeltetését, kivéve ha az egyértelműen kiderül a termék megjelenéséből.

41. A 93/35 irányelv indokolásában kifejti, hogy „a fogyasztó számára jobb tájékoztatást kell nyújtani; mivel ez az átláthatóság úgy érhető el, hogy a termék csomagolásán feltüntetik a termék rendeltetését”.

42. Ezért a jogszabályi módosítás célja nem valamely termék kozmetikai termékként történő minősítésének a meghatározására (amely kezdettől fogva a céljain alapszik), hanem a fogyasztónak nyújtandó részletes tájékoztatásra irányult.²¹

2. „A termék rendeltetése” és „a termékre vonatkozó állítások”

43. Más szempontból meg kell fontolni, hogy az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett „termék rendeltetése” azonosítható-e ugyanezen rendelet 20. cikke szerinti „a termékre vonatkozó állításokkal”.²²

44. Az 1223/2009 rendelet 20. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottságnak a kozmetikai termékekkel kapcsolatban használható állításokra vonatkozó közös kritériumokat tartalmazó listát [kellett elfogadnia] [...] az e rendelet 32. cikke (3) bekezdésében említett, ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban, figyelembe véve a 2005/29/EK irányelv rendelkezéseit.

45. A szóban forgó állításokat jelenleg az 655/2013/EU rendelet szabályozása tartalmazza.²³ A (2) preambulumbekzdés értelmében „a kozmetikai termékekre vonatkozó állítások főként azt a célt szolgálják, hogy tájékoztassák a végfelhasználókat a termékek tulajdonságairól és jellemzőiről. Az említett állítások a termékek megkülönböztetése szempontjából rendkívül lényegesek. Ezenkívül ösztönzik az innovációt és elősegítik a versenyt.”

46. Az 1223/2009 rendelet 20. cikkének (1) bekezdése igen széles körű hatállyal rendelkezik:

- Nem csak a kozmetikumok címkézésére, hanem a forgalmazására és reklámozására is irányadó.
- Nem kizárólag szövegre korlátozódik, hanem megnevezésekre, védjegyekre, képekre vagy bármely egyéb képi vagy más megjelölésre is kiterjed.
- Amikor tiltja, hogy a kozmetikumoknak olyan „jellemzőket vagy rendeltetéseket” tulajdonítsanak, amivel nem rendelkeznek, többes számban használja a „rendeltetések” kifejezést.

47. A 20. cikk szerinti „állítások” nagyobb mennyiségű információt biztosítanak („tulajdonságok és funkciók”), ezért nem feltétlenül azonosak „a termék rendeltetésével” (egyes számban), amelyre az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontja utal.

²¹ A Bíróság a 76/768 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének értelmezése során „a termék rendeltetését” e terület felé irányította, a felhasználásának feltételeivel hozta azt kapcsolatba (2011. július 12-i L'Oréal és társai ítélet [C-324/09, EU:C:2011:474], 76. pont).

²² Bár a kérdést előterjesztő bíróság nem idézi e rendelkezést, az 1223/2009 rendelet e cikkben biztosítja azon lehetőségeket, amelyekre a bíróság a határozatában hivatkozik. A Bizottság észrevételeiben tárgyalja e lehetőségeket.

²³ A kozmetikai termékekről tett állítások indokolására vonatkozó közös kritériumok megállapításáról szóló, 2013. július 10-i bizottsági rendelet (HL 2013. L 190., 31. o.).

3. A termék rendeltetése

48. Álláspontom szerint az 1223/2009 rendelet 19. cikke (1) bekezdése f) pontjának az a célja, hogy a tárolóedényen és a csomagoláson feltüntessék a termék legjellemzőbb „rendeltetését”, tehát azon rendeltetést, amely alapján a fogyasztó első ránézésre, az egészségének a veszélyeztetése nélkül megtudhatja, hogy a termék konkrétan mire szolgál.

49. Az említett értelmezést támasztja alá azon körülmény, hogy a kozmetikum rendeltetésének leírása mellőzhető, ha az „kiderül annak megjelenéséből”. Ha a termék pusztán megjelenése alapján a fogyasztó egyértelműen felismeri a termék jellemző rendeltetését, már nem elengedhetetlen annak feltüntetése a tárolóedényen vagy a csomagoláson.²⁴

50. Ilyen értelemben a „rendeltetés” az 1223/2009 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti pusztán *célok* és a 20. cikke szerinti szélesebb körű *állítások* között helyezhető el:

- Nem korlátozható annak feltüntetésére, hogy a termék tisztítja, illatosítja, megváltoztatja a kinézetet, azt védi, vagy megfelelő állapotban tartja, illetve a testszagot megszünteti, mert a kozmetikai termékek ezen általános *céljai*, amelyek megkülönböztetik azokat más, többé-kevésbé egymáshoz közel álló termékektől, a fogyasztó számára minimális informatív tartalmat hordoznak.
- Nem követeli meg a kozmetikum valamennyi jellemzőjének és minőségének meghatározását (*állítások*), mivel a működőképesség szempontjából túlzó lenne ezeknek a tárolóedényen és a csomagoláson való feltüntetése.

51. A „termék rendeltetésének” a tárolóedényen vagy a csomagoláson való, a rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett feltüntetése olyan, mint – hangsúlyozom – azon legfőbb jellemző vagy jellemzők leírása, amelyek alapján a fogyasztó megtudhatja, hogy a termék elsődlegesen mire használatos. Ezáltal a kozmetikumok széles kínálatából a tények ismeretében kiválaszthatja az igényeinek leginkább megfelelő kozmetikumot, anélkül hogy megtevesztenék és az említett választás ártalmas lenne az egészségre.

52. Amint az már említésre került, a rendelet 19. cikke előírja, hogy a tárolóedényen és csomagoláson letörölhető, könnyen olvasható és jól látható formában számos információt fel kell tüntetni (az (1) bekezdés). Elfogadja azonban, hogy ezek közül néhány információt (az (1) bekezdés d) és g) pontjában foglalt információk a felhasználásra vonatkozó különleges óvintézkedéseket és az összetevők felsorolását illetően) azok bonyolultsága miatt más eszközökkel is fel lehet tüntetni (a (2) bekezdés).

53. Fontos megjegyezni, hogy a „rendeltetéssel” kapcsolatos figyelmeztetés nem tartozik azon információk közé, amelyek kivételt képeznek azon szabály alól, hogy azoknak éppen a tárolóedényen és a csomagoláson kell szerepelniük.²⁵ Az ezeken való feltüntetésük feltétlenül kötelező (a fent említett esetet kivéve).

54. Az 1223/2009 rendelet hatálya alá tartozó kozmetikai termékek sokfélesége nem teszi lehetővé annak előzetes meghatározását, hogy a rendeltetést miként kell feltüntetni a tárolóedényen és a csomagoláson. Az adott gyártó szabadon megválaszthatja az üzleti stratégiájához jobban illeszkedő megjelenítési módot.

²⁴ Ez történhet néhány kozmetikumfajtánál, amelyek különösen egyszerűek vagy félreérthetetlenek. Dánia az észrevételeiben (25. pont) példaként hozza fel az ajakrúzst.

²⁵ Ha az információt csak a csomagoláson tüntetnék fel, a tárolóedényen pedig nem, az előbbi felhasználódása esetén már nem lehetne megkülönböztetni a termék rendeltetését, ami a későbbi felhasználása tekintetében veszélyt jelentene.

55. Úgy vélem azonban, hogy „a rendeltetésnek” a tárolóedényen és a csomagoláson történő feltüntetése során – gyakorlati okok miatt és az 1223/2009 rendelet 19. cikke szerinti cél elősegítése érdekében – törekedni kell arra, hogy a rendeltetés leírása egyszerű legyen, és így a fogyasztó első ránézésre könnyedén megismerhesse a termék jellegét.

56. Figyelembe kell venni ezenkívül a szokásosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó elvárását.²⁶ E fogyasztó érzékelése a „rendeltetészerűen vagy észszerűen, előrelátható feltételekre” irányul, ahogy arra az 1223/2009 rendelet rámutat, amikor az emberi egészség tekintetében biztonságos forgalmazásra hivatkozik.

57. Az adott termék jellemzői és tulajdonságai az egyes esetekben meghatározó jelentőségűek annak eléréséhez, hogy a felhasználó pontosan megbizonyosodjon arról, hogy mit vásárol. Bár kivételesen elfogadható, hogy a tárolóedényeken és a csomagoláson ne szerepeljen a termék rendeltetése, amikor az a termék megjelenéséből kiderül,²⁷ egyéb esetekben ezt az információt – hangsúlyozom – kötelező feltüntetni.

58. Végeredményben minden attól függ, hogy a gyártó mennyire képes pár szóban, tömören összefoglalni a termék jellemző rendeltetését olyan módon, hogy az a terméket megvásárló személyt ne tévessze meg, és ne legyen káros az egészségére azért, mert olyan kozmetikumokat használ (vagy akár beszéd), amelyek jellegét nem ismeri.

59. Hozzáteszem, hogy az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (5) bekezdése a címkéken használt nyelvvel foglalkozik. Célja, hogy a terméket forgalmazó tagállam fogyasztója érthető információt kapjon a termék rendeltetésével kapcsolatban.

60. Kétségtelen, hogy a nyelvi követelmények és az ebből adódóan a tárolóedényen és a csomagoláson szereplő információk átdolgozása, a „Közösségen belüli kereskedelem akadályává” válnak. Márpedig az említett akadályt „a közegészségügy védelmére irányuló közérdekű cél [...] indokolja”.²⁸

61. Ezért „a termék rendeltetését” a forgalmazása szerinti tagállam jogszabályai által előírt nyelven kell feltüntetni a tárolóedényen és a csomagoláson, anélkül, hogy a behozott kozmetikumok fordításából és átcímkezéséből eredő költségek és nehézségek e tekintetben jelentősek lennének.

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés

62. Ahogy többször hangsúlyoztam, az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a rendelkezésben meghatározott információknak²⁹ – főszabály szerint – szerepelniük kell a tárolóedényen és a csomagoláson.

²⁶ 2000. január 13-i Estée Lauder ítélet (C-220/98, EU:C:2000:8), 27. pont; 2002. október 24-i Linhart és Biffi ítélet (C-99/01, EU:C:2002:618), 31. pont.

²⁷ Lásd a jelen indítvány 49. pontját és 24. lábjegyzetét.

²⁸ Schwarzkopf ítélet, 39. pont. A 40. pontban kifejti, hogy „azon információk, amelyeket a módosított 76/768 irányelv által említett kozmetikai termékek gyártói vagy forgalmazói kötelesek a termék tárolóedényén vagy csomagolásán feltüntetni, kivéve, amennyiben piktogramokkal vagy a szavaktól eltérő egyéb jelölések használatával hatékonyan közvetíthetők, a gyakorlatban haszontalanná válnak, ha a címzett személyek számára nem érthető nyelven vannak megszövegezve”.

²⁹ Ezek közé tartozik a forgalmazásért felelős személy azonosítása, a termék összetétele (tartalom és az összetevők felsorolása), a használatával kapcsolatos figyelmeztetések (rendeltetés és különleges óvintézkedések) vagy tartósságuk (minőségmegőrzési idő), és a gyártási tételszám vagy az azonosítását lehetővé tevő hivatkozás (kivételes esetben ezek az adatok csak a csomagoláson szerepelhetnek).

63. A (46) preambulumbekezdéssel összhangban,³⁰ a 19. cikk (2) bekezdése azonban kivételesen³¹ lehetővé teszi, hogy az összetevőkre és bizonyos különleges óvintézkedésekre vonatkozó információt (az (1) bekezdés d) és g) pontja) a tárolóedényen és a csomagoláson kívül tüntessék fel.

64. Az említett két esetben³² a vonatkozó információknak meg kell jelenniük „[a termékhez] mellékelt vagy csatolt tájékoztatón, címkén, szalagon vagy kártyán”.³³

65. Az említett kivétel alkalmazásához szükséges kiindulási feltétel az, hogy „gyakorlati okoknál fogva nem lehetséges az előírásoknak megfelelően feltüntetni az (1) bekezdés d) és g) pontjában említett információkat a címkén”. E körülmény fennállása esetén a rendelkezés lehetővé teszi, hogy az említett információt az imént említett egyéb eszközök valamelyikén tüntessék fel.³⁴

66. A jelen jogvitában a kérdést előterjesztő bíróságnak kell a tényállás megállapítása után eldönteni, hogy maga a bíróság van-e a leginkább abban helyzetben, hogy megítélje azt, hogy az információknak a lengyel nyelvű katalógusban történő feltüntetése megfelel-e a fent említett szabályoknak.

67. A magam részéről egyetértek az eljárásban részt vevő kormányokkal, valamint A.M.-mel és a Bizottsággal abban, hogy minden jel arra mutat, hogy az említett katalógus nem tesz eleget az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése szerinti követelményeknek.

68. Számos érv támasztja alá e megállapítást.

69. Először is, a Bíróság szerint a „gyakorlati okoknál fogva nem lehetséges” helyzet olyan elháríthatatlan műszaki nehézségből adódik, amely például a tárolóedények vagy csomagolások méretéhez kapcsolódik.³⁵ Ezzel szemben az alapügyben eljáró bíróság a jelen ügy kérdéseit a kozmetikumok behozott jellegéből eredő, szervezeti és pénzügyi problémáknak minősíti, amelyek az információ fordításával és az átcímkezési műveletekkel kapcsolatosak.

70. További bizonyítéka annak, hogy ez a lehetetlen helyzet nem áll fenn, az – ahogy azt a dán kormány hangsúlyozza –, hogy a kötelező információk megfelelően fel voltak tüntetve a csomagoláson és a tárolóedényen, bár az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint angol, nem pedig lengyel nyelven.

71. Másodsorban, feltételezve (*quod non*), hogy gyakorlati okoknál fogva nem áll fenn az említett lehetetlen helyzet, a katalógus olyan elemként jelenik meg, amelyet külön biztosítanak, így az nem is tekinthető az értékesített termékhez „mellékelt vagy csatolt” dokumentumnak.³⁶

30 E preambulumbekezés szerint „a termék csomagolásán feltüntetik a kozmetikai termékben felhasznált összetevőket. Amennyiben gyakorlati okokból nem lehetséges az összetevők feltüntetése a csomagoláson, az összetevőkre vonatkozó információkat úgy kell mellékelni, hogy azok a fogyasztó számára elérhetők legyenek.”

31 Az ilyen kivételeket szigorúan kell értelmezni (Schwarzkopf ítélet, 31. pont).

32 Az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (3) bekezdése a kivétel kivételét állapítja meg az összetevők tekintetében, ha gyakorlati okok miatt a (2) bekezdés szerinti választási lehetőség sem alkalmazható. Ilyen körülmények között az információ fellelhető „az értékesítésre szánt tároló közvetlen közelében található tájékoztatón”. A kérdést előterjesztő bíróság kétségei nem az összetevőkre vonatkozó információval kapcsolatosak: arra korlátozódnak, hogy a jelen ügyben valamely katalógus „[a termékhez] mellékelt vagy csatolt tájékoztatóként, címkéként, szalagként vagy kártyaként” szolgálhat-e.

33 Ebben az esetben is nyelvi eltérések tapasztalhatók a jogszabály megfogalmazását tekintve: így a francia, német, olasz vagy portugál nyelven utalnak a „termékre”, spanyolul vagy angolul pedig nem, még ha ez magától értetődő is.

34 „A mellékelt vagy csatolt tájékoztatóra való utalás” fennállását egy nyitott könyvre mutató kéz szimbólum nyomtatásával kell tudatni a fogyasztóval (lásd a VII. mellékletet, amelyre az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése utal).

35 Ez igaz „[...] azon esetekben, amelyeknél a kötelező figyelmeztetések teljes átvétele objektíve lehetséges, de csak szinte olvashatatlanul kicsi méretű betűk használata árán, valamint azon esetekben, amelyeknél az olvasható betűkkel nyomtatott, teljes körű figyelmeztetés az egész terméket annyira befedi, hogy a gyártó a terméken már nem tudná egyértelműen feltüntetni annak elnevezését és az ezzel kapcsolatos egyéb adatokat” (Schwarzkopf ítélet, 32. és 33. pont).

36 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a katalógust az értékesítési helyen kellett megtekinteni vagy külön megvásárolni. Ahogy azt a litván kormány megerősíti, kétséges, hogy a felperes által beszerzett katalógusok száma (10), amelyre az említett határozat utal, lehetővé tenné, hogy minden egyes darab termékhez biztosítsanak egy katalógust.

72. Harmadsorban, úgy tűnik, hogy a katalógus a gyártó által kínált termékválaszték leírását tartalmazza, és ezért nem kizárólag egyetlen termékhez kapcsolódik. Ilyen körülmények között a fogyasztó általi tanulmányozása a téves választás kockázatát hordozza magában azáltal, hogy az egyik terméket összetévesztheti a másikkal.

73. Összefoglalva, bár a kérdést előterjesztő bíróságnak kell a releváns tényállást megállapítani, úgy vélem, hogy a jelen jogvita körülményei között a „céges katalógusra” történő utalás nem egyeztethető össze az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (2) bekezdésével.

V. Véggövetkeztés

74. A fentiekben kifejtettekre tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Sąd Okręgowy w Warszawie (varsói regionális bíróság, Lengyelország) által előzetes döntéshozatal céljából előterjesztett kérdésekre következőképpen válaszoljon:

- „1) A kozmetikai termékekről szóló, 2009. november 30-i 1223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikke (1) bekezdésének f) pontját úgy kell értelmezni, hogy a »termék rendeltetése« nem egyezik meg az ugyanezen rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt fogalom meghatározásban megjelölt célokkal. Az említett rendeltetésnek a tárolóedényen vagy a csomagoláson történő leírása esetén a termék azon legfőbb jellemzőjét vagy jellemzőit kell feltüntetni, amelyek alapján a fogyasztó első ránézésre megtudhatja, hogy mi a termék rendeltetése vagy azt elsődlegesen mire használják.
- 2) Az 1223/2009 rendelet 19. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé, hogy az ugyanezen cikk (1) bekezdésének d), g) és f) pontjában említett, felhasználásra vonatkozó óvintézkedésekkel, a rendeltetéssel és az összetevők felsorolásával kapcsolatos információt olyan cégkatalógusban közöljék, amelyet az értékesített kozmetikai terméktől függetlenül kínálnak, és amely egyéb termékeket is tartalmaz, és az említett termék csomagolásán csak az említett rendelet VII. mellékletének 1. pontjában foglalt szimbólumot tüntessék fel.”